

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Cob/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817205633
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8817205633.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej v sporovej veci žalobcu: Agrodružstvo Bystré, Bystré 606, IČO: 36 485 055, zastúpeného J. K. N., V. XX.X.XXXX, P. T. S., XXX/XX, L. V. B., proti žalovanému: JUDr. Jozef Vaško, so sídlom kancelárie Szakkayho 1, Košice, správca konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo Bystré v likvidácii, Bystré, IČO: 00 209 121, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8Cb/47/2017-120 z 24.5.2018, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX katastrálne územie P., LV č. XXX katastrálne územie Č. V. B., LV č. XXX katastrálne územie X. V. B. a LV č. XXX katastrálne územie O.. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam titulom darovacej zmluvy zo dňa 30.4.2003. Táto darovacia zmluva bola doručená správne orgánu dňa 21.4.2004 na vklad vlastníckeho práva. Vzhľadom na podaný protest prokurátora bol vklad vlastníckeho práva na základe tejto darovacej zmluvy zrušený a zákonnosť rozhodnutia a postupu správnych orgánov bola preskúmaná krajským súdom aj Najvyšším súdom SR. V týchto rozhodnutiach bolo konštatované, že darovacia zmluva je absolútne neplatná. Zmluvu podpísal R. Ž. ako člen predstavenstva obdarovaného až pred zamestnankyňou notárky dňa 20.4.2004, avšak v tom čase už nebol členom predstavenstva, teda nebol oprávnený uskutočňovať právne úkony v mene obdarovaného. Týmito závermi Najvyššieho súdu SR je viazaný aj súd prvej inštancie v tomto súdnom konaní.

3. V žalobe žalobca tvrdil, že disponuje darovacou zmluvou zo dňa 30.4.2003, ktorá je perfektným právnym úkonom, teda bola podpísaná osobami oprávnenými konať v mene darcu aj obdarovaného. Súdu predložil darovaciu zmluvu zo dňa 30.4.2003 s osvedčením pravosti podpisov účastníkov zmluvy zo dňa 29.6.2005. Notárka v tento deň - 29.6.2005 osvedčila, že S.. Y. Y.Í., S.. D. R., D. Y. a R. Ž. podpis na listine uznali za vlastný. Žalobca týmto listinným dôkazom ale nepreukázal, že darovacia zmluva v čase uzavretia bola podpísaná osobami oprávnenými konať v mene účastníka zmluvy.

4. Ak však žalobca aj disponoval darovacou zmluvou, ktorá spĺňala všetky zákonom požadované náležitosti, mal v zmysle § 133 Občianskeho zákonníka podať návrh na vklad do katastra nehnuteľností,

nakoľko vlastníctvo k nehnuteľnosti sa nadobúda vkladom do katastra nehnuteľností. Pokiaľ teda žalobca bol presvedčený, že darovacia zmluva zo dňa 30.4.2003 je perfektným právnym úkonom, bola podpísaná osobami oprávnenými konať za účastníkov zmluvy, mal podať návrh na vklad do katastra nehnuteľností. V zmysle § 47 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak návrh na vklad nebol podaný do troch rokov od uzavretia zmluvy, platí, že účastníci od zmluvy odstúpili. S poukazom na zistený skutkový stav, právne posúdenie, súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

5. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP s tým, že žalovaný bol v súdnom konaní úspešný v celom rozsahu, avšak náhradu trov konania nežiadal, a preto mu súd túto náhradu nepriznal.

6. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

8. Poukázal na to, že súd vyvodil nesprávny právny záver, ktorý vychádza z konaní súdov, predmetom ktorých bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaných správnych orgánov v konaní o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Súdny konali podľa časti V, § 250j ods. 1 O.s.p.. Súd však v predmetnom konaní nedostatočne zistil a preskúmal skutkové okolnosti, najmä nevypočul osoby, ktoré za účastníkov darovacej zmluvy 30.4.2003 konali a najmä, či sa stotožnili s článkom IX darovacej zmluvy. Vypočutie konajúcich za zmluvné strany navrhol na pojednávaní právny zástupca žalobcu.

9. Pokiaľ ide o aplikáciu § 47 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, treba konštatovať, že žalobca s Poľnohospodárskym družstvom Bystré uzatvoril darováciu zmluvu 30.4.2003. Návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností účastníci zmluvy podali do 3 rokov od uzatvorenia darovacej zmluvy 21.4.2004. Správny orgán - v tom čase Správa katastra L. V. B. dňa 27.4.2004 vklad povolila pod č. L. XXX/XXXX. Rozhodnutím zo dňa 13.6.2005 č.k. Y. XXXX/XX-XX z 13.6.2005 svoje rozhodnutie v celom rozsahu zrušila. Katastrálny úrad v Y. ako odvolací orgán rozhodnutím L. X/XXXX z 21.9.2005 potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa. Rozhodnutia správnych orgánov boli preskúmané Krajským súdom v Prešove, ktorý rozhodol rozsudkom č.k. XS/XXX/XXXX-XX z 21.9.2005. Krajský súd v Prešove žalobu zamietol. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp.zn. XSŽo/XX/XXXX z 24.8.2008 zmenil rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21.9.2005 a rozhodnutie druhostupňového správneho orgánu, ako aj prvostupňového správneho orgánu zrušil a vrátil žalovaným správny orgánom na ďalšie konanie. Následne Správa katastra L. v konaní začatom dňa 21.4.2004 rozhodla rozhodnutím Y. XXXX/XX-XX z 28.9.2011 a toto rozhodnutie v odvolacom konaní Katastrálny úrad v Y. ako odvolací orgán rozhodnutím C. X/XXXX/Ba zo dňa 2.2.2012 potvrdil. Na základe žaloby žalobcu Krajský súd v Prešove v spore o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správnych orgánov rozhodol rozsudkom č.k. XS/X/XXXX-XXX z 13.6.2013, ktorým žalobu zamietol.

10. Žalovaný podal 12.5.2005 na Krajský súd v Košiciach žalobu o určenie absolútnej neplatnosti protokolu o vydaní a prevzatí majetku predstavujúceho vyrovnacie členské podiely z 30.4.2003 a darovacej zmluvy z 30.4.2003. Po vykonaní dokazovania žalovaný v tomto súdnom spore podaním z 21.2.2012 vzal žalobu v časti o určenie neplatnosti darovacej zmluvy späť a žiadal konanie zastaviť, čomu krajský súd vyhovel uznesením z 27.2.2012 č.k. XCbi/XXX/XXXX-XXX a konanie v tejto časti zastavil.

11. Správne orgány rozhodujúce o návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, začaté podaním z 21.4.2004, mali toto konanie prerušiť až do právoplatného skončenia konania vedeného krajským súdom pod sp.zn. XXCb/XXX/XXXX o určenie absolútnej neplatnosti darovacej zmluvy. Na Krajskom súde v Košiciach pod sp.zn. XCb/X/XXXX je vedené súdne konanie o vylúčenie vecí zo súpisu konkurznej podstaty, teda nehnuteľností, ktoré dobromyseľne, na základe prejavu vôle bývalých členov darujúceho Poľnohospodárskeho družstva Bystré na základe darovacej zmluvy nadobudol žalobca, pretože nastali obligačno-právne účinky darovacej zmluvy. Toto konanie doposiaľ nie je určené. Preto nemožno súhlasiť so zásadným dôvodom, pre ktorý súd žalobu zamietol (§ 47 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

12. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.
13. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.
14. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednáwanej veci súdom prvej inštancie.
15. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.
16. Vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom (§ 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka).
17. Ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia (§ 132 ods. 2 Občianskeho zákonníka).
18. V prejednáwanej veci bolo nepochybne preukázané, že predmetná darovacia zmluva z 30.4.2003, o ktorú žalobca opiera svoju žalobu, je právny úkon, ktorý treba považovať za absolútne neplatný. Táto neplatnosť vyplýva z okolnosti, že darovaciu zmluvu podpísal R. Ž. ako člen predstavenstva obdarovaného - Agrodružstvo Bystré, so sídlom v Bystrom 606, a to 20.4.2004 na notárskom úrade, avšak za situácie, že v tom čase už túto funkciu nezastával, hoci za obdarovaného mali konať vždy dvaja členovia predstavenstva tak, ako to vyplýva z dokazovania vykonaného na súde prvej inštancie. Možno preto konštatovať, že predmetná darovacia zmluva skutočne nebola perfektným právnym úkonom, od ktorého by bolo možné odvodiť vlastnícke právo žalobcu v tomto konaní, pretože v čase podpisu predmetnej zmluvy nemal R. Ž. právo konať za obdarovaného - žalobcu, a teda ani podpisovať písomné právne úkony.
19. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že tieto okolnosti boli v zásade zistené aj v správnom súdnictve, ktoré sa zaoberalo vkladom predmetnej darovacej zmluvy do katastra nehnuteľností, pričom so zreteľom na rozhodnutie katastrálnych orgánov (rozhodnutie Správy katastra L. V. B. č.k. Y. XXXX/XX-XX z 28.9.2011 a rozhodnutie Katastrálneho úradu v Y. sp.zn. C. X/XXXX/Ba z 2.2.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. XS/X/XXXX-XXX z 13.6.2013) v konečnom dôsledku vklad vlastníckeho práva na základe predmetnej darovacej zmluvy nepovolili.
20. Súd prvej inštancie sa teda správne vypořiadal s podstatnou hmotnoprávnou otázkou nastolenou v tomto konaní, ktorou bola otázka platnosti predmetnej zmluvy ako právneho úkonu v rovine jeho podpísania osobami, ktoré boli oprávnené za obdarovaného konať. Ako bolo vyššie naznačené (a súdom prvej inštancie aj nepochybne zistené) v tomto smere nebola predmetná darovacia zmluva perfektným právnym úkonom. Rozhodnutia správnych orgánov (vyššie uvedené), ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove v správnom súdnictve, tieto okolnosti v rovine správneho konania len potvrdili.
21. Okolnosť, že na Krajskom súde v Košiciach je vedené konanie pod sp.zn. XXCbi/XXX/XXXX nemá vplyv na predmetné konanie, pretože v konaní pod sp.zn. XXCbi/XXX/XXXX sa nevedie konanie o určenie neplatnosti darovacej zmluvy (so zreteľom na zastavenie konania v tejto časti uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. XXCbi/XXX/XXXX-XXX z 27.2.2012) a navyše predmetom konania v prejednáwanej veci je určenie vlastníckeho práva a nie určenie neplatnosti darovacej zmluvy. Samotné určenie neplatnosti darovacej zmluvy ako predbežná otázka, je plne v kompetencii súdov v prejednáwanej veci so zreteľom na vyššie uvedené okolnosti.

22. Za týchto okolností správne rozhodol súd prvej inštancie, pokiaľ žalobu v celom rozsahu zamietol a so zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania, odvolací súd rozsudok postupom podľa § 378 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP vrátane výroku o trovách konania, hoci možno mať pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v otázke trov konania. Predovšetkým je potrebné konštatovať, že podľa súčasne platnej procesnej úpravy danej ustanovením § 251 CSP a nasl., nerozhoduje súd o trovách konania v zmysle postupu uvedeného v Občianskom súdnom poriadku, ale len o nároku na náhradu trov konania (bez skúmania výšky trov, či okolnosti, že k vzniku týchto trov skutočne došlo) a riadi sa pritom zásadou úspechu alebo neúspechu sporovým strán v konaní. Nemožno v tomto štádiu konania riešiť otázku, či úspešnej sporovej strane nejaké trovy konania vznikli a v závislosti od toho rozhodnúť, že náhrada trov tejto sporovej strane sa nepriznáva napriek jej úspechu v konaní. Tieto otázky sú totiž predmetom skúmania postupom podľa § 262 CSP.

23. So zreteľom na to, že žalovaný odvolanie v prejednávanej veci nepodal a pri rešpektovaní zásady zákazu zmeny k horšiemu (*reformatio in peius*), potvrdil odvolací súd aj výrok o trovách konania súdu prvej inštancie, hoci v zmysle vyššie uvedeného možno mať pochybnosti o jeho správnosti. Úlohou súdu prvej inštancie je, aby v budúcich konaniach dôsledne postupoval podľa § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP, ktoré jednoznačne zakotvujú zásadu rozhodovania (v tomto štádiu konania) len o nároku na náhradu trov konania.

24. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP podľa ktorého žalovaný ako sporová strana ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením ktoré vydá súdny úradník.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).